

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека
Центр регіональної та правової інформації

**Хроніка культурного життя Хмельниччини:
оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованих документів
за лютий 2017 року**

Хмельницький
2017

Культурно-мистецьке життя краю

За результатами Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості переможцем став Чотирбоківський сільський Будинок культури Шепетівського району. Всеукраїнський огляд-конкурс проводився з метою вивчення, удосконалення та активізації діяльності клубних закладів у сільській місцевості, пошуку нових форм і методів культурного обслуговування населення, привернення уваги державних органів влади до проблем культури села.

Основними його завданнями були: поширення кращого досвіду роботи клубних закладів у сільській місцевості; удосконалення культурного обслуговування населення; залучення різновікових груп населення, зокрема талановитої сільської молоді, творчо-обдарованих дітей, до музичного, театрального, хореографічного, образотворчого мистецтва; підвищення художнього рівня аматорських колективів; піднесення престижу працівників клубних закладів; сприяння підвищенню рівня кадрового забезпечення; створення належних умов для розвитку усіх видів і жанрів аматорського мистецтва, традиційної народної культури, творчих об'єднань та клубів за інтересами; сприяння в реалізації нових культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на духовне відродження села з урахуванням традицій, звичаїв, обрядів, самобутності та особливостей територіальної громади.

Бібліотечна справа

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

24 лютого 2017 року виповнилося 100 років від дня народження видатної української народної художниці Тетяни Нилівни Яблонської, творчість якої тісно пов'язана з Поділлям. З нагоди відзначення цієї події у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся вечір пам'яті «Весняне марево Тетяни Яблонської» за участі членів обласної організації ради ветеранів, представників влади та жителів с. Летава Чемеровецького району, студентської молоді гуманітарно-педагогічного інституту та ВПУ № 25.

В ході вечора присутні були ознайомлені з життєвим та творчим шляхом Тетяни Яблонської. Про особливості творчої роботи художниці над картиною «Хліб», її зв'язок з жителями села Летава, про експонати сільського музею розповіла Людмила Шутяк – директор музею села Летава Чемеровецького району. Спогадами від імені героїні, увічненої в картині «Хліб» – трудівниці Докії Бойко поділилася Антоніна Бойко. Інформацію про Героїв Соціалістичної Праці області висвітлив Володимир Купратий – голова обласної ради ветеранів. Чуттєво продекламувала вірш місцевого поета Віктора Гончарука «Летавський хліб» учениця 10 класу Летавської ЗОШ. Голова сільської ради с. Летава Володимир Бучківський вручив пшеничний сніп «дідух» та коровай, яким пригостили учасників заходу. Крім того, були презентовані відеоматеріали «Шедеври Тетяни Яблонської» та книжкова виставка «Її ім'я – ціла епоха». Захід проведено спільно з Хмельницькою обласною організацією ради ветеранів України.

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулось урочисте вручення обласної літературно-краєзнавчої премії імені Василя Баженова. У церемонії нагородження взяли участь: Лев Баженов, голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України, доктор історичних наук, професор; Василь Горбатюк, голова обласної організації Національної спілки письменників України; Юрій Блажевич, кандидат історичних наук; Володимир Захар'єв, голова обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України»; письменники, краєзнавці,

курсанти Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б.Хмельницького, студентська молодь гуманітано-педагогічної академії та громадськість міста. Лауреатами Премії стали:

Оксана Радущинська, письменниця, волонтерка, член НСП України відзначена в номінації «Література» за роман-фентезі «**Коли сонце було стозрячим**»;

Володимир Шевченко, журналіст, письменник, член НСП України відзначений в номінації «Краєзнавство» за історико-краєзнавче видання «**Чи всі трави хиляться за водою**»;

Олександр Григоренко, доктор історичних наук, професор, відзначений в номінації «Краєзнавство» за вагомий внесок в дослідження історії України і, зокрема Поділля.

Грамотами фонду імені Василя Баженова за успіхи в літературній творчості в опануванні і поширенні української мови були відзначені кращі курсанти Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького та студенти гуманітано-педагогічної академії. Мистецьку програму вручення забезпечувала учнівська молодь СЗОШ № 6.

В бібліотеці відкрилася виставка-знайомство “Японія – країна вранішнього сонця”. Метою виставки є ознайомлення користувачів з культурним рівнем країни, висвітлення шляхів всебічного зміцнення відносин дружби і партнерства між народами України та Японії в ознаменування 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин. Японська ментальність близька до української, адже народи є дуже поетичними, цінують традиції. Японія – міцна держава, яка ще до недавнього часу була закрита для Європи. Але японці зуміли показати, що їхня культура визначна, оригінальна та особлива. Працівники бібліотеки пропонують читачам подивитися на Японію очима наших співвітчизників, які там уже побували. До уваги користувачів – публікації із журналів: “Всесвіт”, “Міжнародний туризм”, “Вокруг света”, “Женский журнал”, “Всесвітня література в школі”; газет “День” та “Пенсійний кур’єр”. Для зацікавлених читачів безліч інформації про надзвичайно цікаву та екзотичну країну, країну хмарочосів і найдавніших храмів, гейш і сакури, супертехніки і чайних церемоній; тут дивовижним чином поєднуються нанотехнології із стародавніми традиціями, деякі звичаї діють нарівні з законами.

9 лютого Хмельницьку обласну універсальну наукову бібліотеку відвідав голова Хмельницької обласної ради Михайло Загородний. Директор бібліотеки Надія Миколаївна Синиця ознайомила посадовця з основними напрямками діяльності бібліотеки, перспективами її розвитку, організацією діяльності бібліотек в об’єднаних територіальних громадах області, а також першочерговими проблемами закладу, які потребують вирішення. Михайло Васильович поспілкувався з працівниками закладу, ознайомився з роботою відділів інформаційно-ресурсних центрів, краєзнавчого та виробничого. Цікавився питанням оновлення бібліотечних фондів, участю бібліотеки у корпоративних проектах: електронна бібліотека “Культура України”, Центрально-український корпоративний каталог, “Історична Волинь” та регіональних корпоративних проектах “Пам’ять Поділля” та “Зведений краєзнавчий каталог”. У секторі рідкісних цінних видань ознайомився з фондами найцінніших видань та колекціями книг. Візит залишив гарні враження про головну бібліотеку області, яка є однією з найстаріших публічних бібліотек регіону – провідним інформаційним, просвітницьким, культурним центром Хмельниччини, депозитарієм краєзнавчих видань, одним з найбільших книгосховищ, інформаційно-методичним та координаційним центром з питань бібліотекознавства і книгознавства для бібліотек усіх систем і відомств області.

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулася презентація нового роману-трилогії відомого українського письменника Володимира Шовкошитного “Кров – свята”. Ім’я Володимира Шовкошитного – доктора філософії, професора кафедри політології Міжнародної кадрової академії, письменника і заступника голови Національної спілки письменників України, активного учасника ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, одного із засновників екологічної асоціації “Зелений Світ”, Народного Руху України, організатора перепоховання Василя Стуса з Пермських таборів в Україну, народного депутата України I скликання, учасника Революції гідності (на Майдані провів 92 дні і 33 ночі) добре відоме нашим співвітчизникам. Але, як каже сам Володимир Федорович, звання і посади для письменника нічого не варті, головне те, що він написав і видав. Він є автором понад 20 книг прози і поезії, сценаріїв художньо-публіцистичних фільмів “Поріг”, “Просвітлої дороги свічка чорна”, “Чорнобиль. Трагедія і надія” (США), трьох магніто – альбомів пісень. Автор є лауреатом багатьох літературних премій. Присутні на презентації шанувальники сучасної української літератури, творча інтелігенція, письменники, бібліотечні працівники, студентська молодь з цікавістю слухали автора про його роботу над романом-трилогією “Кров – свята”, яка номінувалася на Шевченківську премію. Ця історична епопея охоплює понад 100 років Української історії. В ній на основі українських, польських, радянських і німецьких архівних документів показано хресну путь України в 20-21 століттях, зокрема правду про боротьбу УПА та Революцію Гідності. Книга гостросюжетна і одночасно лірична. За словами автора, вона складається з історій, які письменник або бачив сам, або їх йому розповіли безпосередні учасники тих подій. Роман “Кров – свята” дуже український, і дуже європейський. Автор розповів про нові напрацювання, які найближчим часом вийдуть з друку, читав свої вірші та вірші українських поетів. Присутні на заході мали можливість поспілкуватися з відомим письменником, а також придбати книги з його автографом.

На виконання Указу Президента України від 26 серпня 2016 року №357/2016 “Про відзначення в Україні 500-річчя Реформації”, постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 27.12.2016 року №681/2016-Р ”Про затвердження плану заходів з відзначення в області 500-річчя Реформації” 17 лютого 2017 року в читальному залі гуманітарного профілю Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки відбулось засідання круглого столу. У його роботі взяли участь: начальник управління культури, національностей, релігій та туризму обласної державної адміністрації Ірина Трунова; голова обласного міждепартаментального оргкомітету з підготовки заходів до 500-річчя Реформації Валерій Хома; голова координаційної ради з підготовки та відзначення 500-річчя Реформації Павло Сівець; основні служителі протестантських домінацій області; керівники обласних закладів культури; представники Департаменту освіти та науки облдержадміністрації. У ході засідання присутні обговорили план заходів з відзначення в області 500-річчя Реформації; визначили наступні кроки співпраці та перспективи взаємодії закладів культури, освіти та релігійних установ. Учасники переглянули відеоролик з історії Реформації, ознайомилися з книжково-ілюстративною виставкою з фондів бібліотеки “500 років Реформації: історичний аспект”. Особливу увагу приділили Всеукраїнській науково-краєзнавчій конференції “Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України: релігія і церква як чинник історичних та суспільних процесів Східної Європи”, яка увійшла до плану заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України та відбудеться у жовтні поточного року на базі державного історико – культурного заповідника “Межибіж”. Важливою подією у ході засідання стало нагородження медаллю Міністерства оборони України “За сприяння Збройним Силам України” керівника соціального відділу оргкомітету R-500, волонтера АТО, завідувача поліклініки Хмельницького обласного онкологічного диспансеру Світака Ігоря Євгеновича. Під час засідання, Олександр Савчук, помічник

пастора церкви у м. Хмельницькому представив присутнім видання “Славянський біблійський коментарій”, що являє собою однотомний коментар об’ємом 1840 сторінок на всі канонічні книги Старого і Нового Завіту, авторами якого є служителі Євро-Азіатського простору. Видання подаровано у фонди Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки. Крім того, представники протестанських деномінацій подарували бібліотеці свої видання.

У читальному залі Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки відбувся урок мужності, приурочений до Дня Героїв Небесної Сотні. Про події Євромайдану, подвиг Героїв Небесної Сотні та майбутнє України ішла розмова під час проведення заходу, на який були запрошені справжні патріоти України: активісти Євромайдану, учасники бойових дій в зоні АТО, волонтери, творча інтелігенція міста: Лідія Ярошно – активний учасник подій на Майдані, керівник Старокостянтинівської Просвіти імені Т. Г. Шевченка; Тетяна Юзепчук – голова благодійного фонду “Подих надії нації”; Назар Чепко – учасник Майдану, боєць добровольчого батальйону; Віктор Данилевський – учасник Євромайдану, учасник АТО; Михайло Цимбалюк – член Національної спілки письменників України; Любов Габрух – активна учасниця подій на київському Майдані; Галина Корицька – член Хмельницького обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки “Конгрес літераторів України”. У заході взяли участь студенти Хмельницького кооперативного Торговельного-економічного інституту, які розповіли про наймолодшого Героя Небесної Сотні – студента Тернопільського кооперативного торговельного-економічного коледжу Назара Войтовича та виконали пісню, присвячену його пам’яті. Учасники заходу переглянули фрагменти документального фільму “Хроніка подій на Майдані”. Хвилиною мовчання вшанували цвіт української нації - Небесну Сотню київського Майдану, воїнів, котрі загинули на Сході України та наших земляків, які віддали своє життя за волю та незалежність української держави. Присутні ознайомились з книжковою виставкою “Герої не вмирають! Слава Україні!”. Завершився захід “Молитвою за Україну”.

У бібліотеці спільно з науково-методичним центром Департаменту освіти і науки Хмельницької міської ради проведено літературну годину “Я – кривавих шляхів апостол”, присвячену 120 – річчю від дня народження українського письменника, культуролога, енциклопедиста, публіциста, літературного критика, сотника Армії УНР Євгена Маланюка, одного з найяскравіших постатей вітчизняної літератури ХХ століття. Під час проведення заходу відвідувачів ознайомили з найцікавішими сторінками життя та творчості визначного поета і літературознавця, яскравого представника української діаспори та “Празької школи”, автора багатьох поетичних збірок; запропоновано мультимедійний перегляд та продемонстровано відео уривки з життя та творчості митця; здійснено презентацію книжково-ілюстративної виставки, на якій було представлено творчий доробок митця – збірки: “Єдиним сном, єдиним болем...” (2013), “Невичерпальність” (2001), “Повернення” (2005), “Вибрані поезії” (2009), “Поезія” (1992) та література про нього. Ювіляр усією своєю творчістю, безкомпромісною життєвою позицією прагнув відродити в серцях українців національний дух, пробудити гідність і силу волі. Тим самим постійно підтверджував свою знамениту позицію: “Як в нації вождя нема, тоді вожді її – поети!”. Тож нові й нові покоління українців будуть черпати з поетичних творів Євгена Маланюка потужні імпульси віри, надії та любові.

Музейна справа

У Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї з нагоди ювілею художника-графіка Наполеона Орди відкрито виставку унікальних літографій із зображенням пам'ятних місць України “Краєвиди Волині та Поділля у творах Наполеона Орди”. Переважна більшість цих пам'яток тепер має інший вигляд, а деякі з них, на жаль, назавжди втрачено, тому малюнки художника – часто єдине зображення об'єктів, що є свідками минулих часів. Творча спадщина Н. Орди – понад 1500 малюнків, більшість з яких зберігаються у Національних музеях Кракова та Варшави, а також у Львівській Національній науковій бібліотеці України ім. В. Стефаника, решта – розпорошені по приватних збірках та колекціях. Дивовижним результатом цілеспрямованої багаторічної праці митця було видання у 1873-1883 рр. власним коштом у Варшавському Літографічному закладі М. Фаянса 8 серій оригінальних літографій (260 аркушів) із зображенням історичних краєвидів, архітектурних ансамблів та окремих споруд Білорусії, Польщі та України. 52 літографії з його акварелей, що ввійшли до цих серій, зберігаються у фондах Хмельницького обласного краєзнавчого музею. Серед них малюнки палаців, оборонних замків, культових споруд; види Кам'янця-Подільського, Славути, Рівного, Бердичева, Почаєва та інші. На виставці представлено 22 літографії. Це зображення об'єктів зодчества та паркового мистецтва на теренах Подільської, Волинської, Київської губерній. Цінність цих малюнків особливо відчувається сьогодні, коли більшість пам'яток, що задокументовані, були змінені, перебудовані або взагалі знищені. Роботи Орди зображені із “фотографічною” точністю. Вони були використані під час виконання проектів реставраційних робіт таких визначних архітектурних пам'яток, як Андріївська церква у Києві, костюл Іоанна Предтечі та пейзажний парк “Олександрія” у Білій Церкві, фортеця у Кам'янці-Подільському, замки Луцька, Дубно та Острога.

У Хмельницькому обласному художньому музеї відбулося відкриття унікальної виставки мікрмініатюр відомого майстра Володимира Казаряна “Восьме чудо світу”. Філігранні мікроскульптури, розміщені на макових зернах, чарівні квіти, встановлені на людському волоссі, портрети і шаржі знаменитостей на рисових зернах, приголомшливі своєю витонченістю мережива з 1/100 людської волосини, караван верблюдів у вушку голки, підковану блоху, яка закріплена на кінчику волосини і багато інших мікрмініатюрних творінь, які не мають аналогів у світі! На виставці також були представлені книги автора — тритомник віршів — “Апофеоз любові”, “Апофеоз мудрості” і “Апофеоз життя”. Автор вважає, що тільки наповнюючи душі і серця людей любов'ю, світлом і добром можна змінити світ на краще.

У виставковій залі обласного літературно-меморіального музею М. Островського презентовано виставку живопису “Святині України – Русі” заслуженого художника України Леоніда Гопанчука (29.03.1955 – 05.09.2013). Відкрила виставку вдова художника Неоніла Олексіївна Струк, яка є куратором даного проекту. Пані Неоніла розповіла про життєвий і творчий шлях художника, його захоплення та невтомну, сповнену пошуку натуру. Мистецький проект “Святині України – Русі” спрямований на повернення до рідних витоків, до святинь української землі, які є осередками духу нації. В рамках даного проекту художник провів чисельні експедиції, пленери, культурологічні дослідження та спробував поєднати серію офортів Т. Г. Шевченка “Мальовнича Україна” зі своїми роботами. Усі присутні мали змогу не лише познайомитися з творчим доробком Леоніда Гопанчука, але й переглянути відеосюжет, де художник розповідає про себе, та отримати каталог його робіт у подарунок.